

Enerverend werkbezoek Marijke Vos aan Buurtplein BV in Doetinchem

Maandag 4 juli 2016 bracht Marijke Vos (voorzitter Sociaal Werk Nederland) een werkbezoek aan Buurtplein en het jongeren centrum de Gruitpoort in Doetinchem. Dat deed ze samen met een grote delegatie van VWS, NJI, de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving en Sociaal Werk Nederland. Dankzij presentaties en levendige gesprekken met de directie, wethouder, buurtcoaches, het jeugdinterventieteam, jongerenwerkers en jongeren zelf kregen de delegatie een goed en gevarieerd beeld van de werkwijze, de praktijk en de meerwaarde van het sociaal werk in Doetinchem.

Waar Buurtplein voor staat!

Rosemarie Ampting (directeur-bestuurder van Buurtplein) introduceert het Buurtplein met de volgende korte en krachtige boodschap (bedacht door een werkgroep van Buurtplein): "Heb je een leuk idee voor je buurt? Wil je graag meedoen en gaat dat niet vanzelf? Ben je vastgelopen in je zorgen? Buurtplein helpt je om weer los te komen. Wij gaan hand in hand. Ieder met zijn eigen verhaal en talenten. Samen weten we meer. Samen maken we het verschil".



Rosemarie Ampting

De Doetinchemse keuze

In 2013 koos de gemeente bij de herinrichting van het sociaal domein voor een overheids BV. Bestaande organisaties werden geïntegreerd in

één nieuwe organisatie voor het voorliggende veld, het Buurtplein. Onder het buurtplein vallen zeven buurtcoachteams en de stedelijke voorzieningen Sociaal Raadslieden, Coördinatie Bredeschoolnetwerk, Integrale Vroeghulp, Buurtbemiddeling en de Vrijwilligerscentrale. Het Buurtplein werkt samen met gemeentelijke afdelingen als het Zorgplein en Werkplein.

De positionering van de BV buiten de gemeente is een nadrukkelijke keuze van de gemeenteraad. De keuze voor een BV betekent dat de gemeente eigenaar, uitvoerder en opdrachtgever is. Het accent ligt op partnerschap en cocreatie met de gemeente, aldus Rosemarie, juist omdat 'alles in ontwikkeling is'.

Dat is in de praktijk nog wel een uitdaging. Evenals de samenwerking met Zorgplein die de toegang tot de zorg regelt. De toegang duurt nu nog te lang. Het Buurtplein in de frontlinie wil tempo maken maar stuit nog op lange doorlooptijden in procedures van beschikking, toetsing en controle. Dat knelpunt wordt erkend en de wethouder wil het aanpakken. De wethouder geeft ook aan het niet te redden met het beschikbare budget van 90 miljoen en gaat dit onderzoeken. Hierbij komt ook de rol van zorgverzekeraars aan de orde. Op dit

moment is het voor hen op deze (gemeentelijke) schaal nog onvoldoende interessant om te investeren in preventie.

Visie en doelen Buurtplein

Het Buurtplein kiest voor het model van Wraparound Care, een werkwijze waarin de eigen kracht van het gezin centraal staat. Meer over de doelen en aanpak van Buurtplein, is terug te lezen in bijgevoegde presentatie. Centraal staat de rol van de buurtcoach. Naar analogie van onder meer Eindhoven en Leeuwarden is er ongeveer 1 buurtcoach op 1.000 inwoners. Vanuit de opgebouwde presentatie van buurtcoaches in 2015 in de wijk wil het Buurtplein in 2016 en 2017 doorpakken naar het versterken van preventie. Met een nog groter accent op preventie kan aanzienlijke winst worden behaald in de keten (hefboom). Motto in de ketensamenwerking is dan ook: de bal naar voren!!



Sociaal werk is een vak

Buurtplein, buurtcoaches en jongerenwerkers investeren veel in het vakmanschap. Sociaal werkers werken volgens het T-profiel. Ze volgen basismodules over onder meer schuldhulpverlening, samenwerking met GGZ en veiligheid, aldus Brigitte Vlaminkx (projectleider Kennis en kwaliteit). Samen met een leercoach

doen professionals samen aan actieplannen met als uitgangspunt: zijn we de juiste dingen aan het doen en doen we ze goed (vanuit de bedoeling). Daarnaast zijn er kenniskringen waar professionals samen bespreken welke kennis nodig is en waar lacunes zitten. Het aanbod van deskundigheidsbevordering is aanzienlijk. De kenniskringen bespreken ook wat gemeenschappelijke kennis is voor alle sociaal werkers en wat specifiek is.

Het jeugdinterventieteam (JIT)

In jongerencentrum de Gruitpoort gaan we in gesprek over het JIT en het stedelijk jongerenwerk. Het JIT en zijn stedelijke aanpak is bottom up ontstaan vanuit het initiatief van professionals en gefaciliteerd door de gemeente. Redenen onder meer waren dat jongeren zich niet aan wijkgrenzen houden en dat de aanpak te veel versnipperd was, aldus Dave Kuiper (Coördinator JIT). Het JIT is een team met verschillende rollen en deskundigheden, waaronder jongerenwerk, jeugdtoezicht, jeugdzorg, politie, HALT en buurtcoaches met T-profiel jeugd. Ze komen iedere 2 weken bij elkaar voor casusoverleg, met een individueel deel en een groepsdeel. Het overleg is zoveel mogelijk gericht op concrete acties. Uitgangspunten zijn: contact (present en zichtbaar zijn), verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij jongeren, ouders en de wijk, zo licht mogelijk insteken en samen kijken naar doelen met respect en waardering voor ieders rol. Uitdagingen voor het JIT zijn goede, heldere afspraken met het Buurtplein, de samenwerking met onderwijs en veilig thuis en het binnen boord houden van jongeren. De focus ligt op kwetsbare jongeren, overlast gevende jongeren en sexting. Sexting is een relatief nieuw probleem dat concreet samen met jongeren is opgepakt met onder meer een voorlichtingscampagne,

waar bijna alle scholen op gereageerd hebben. Verder heeft het JIT [JIMMY's](#) geïntroduceerd en op z'n eigen manier ingevuld, waarin jongeren vooral elkaar laten vertellen en professionals 'slechts' intermediair zijn.



Passies en talenten

Een mooie illustratie van de manier van werken met jongeren is het project 'passies en talenten'. Jongerenwerker Anne Reukers heeft een half jaar de tijd genomen voor gesprekken met jongeren over hun visie op de ideale hulpverlening. Haar belangrijkste conclusie is dat jongeren af willen van het hulpverleningsstigma. Daarom zijn er drempelloze plekken nodig waar jongeren samen en voor elkaar iets kunnen doen. Daarmee was dit project geboren. Zo kwam Danny uit de hulpverlening. Hij vertelt dat hij met hulp van het project zijn talent voor muziek en componeren heeft ontdekt, en de kunst om dat weer over te brengen naar andere (kwetsbare) jongeren.

Jeugdtoezicht

Een andere discipline binnen het JIT is het toezicht. De oorsprong voor instellen van een toezichthouder ligt in de problematiek (enkele jaren gele-

den) met 150 minderjarige asielzoekers, aldus Jeffrey Gemmink (toezichthouder). Hij heeft destijds deze groep die voor veel overlast zorgde in de gemeente, uit de anonimiteit gehaald en grotendeels 'weggezet' bij de juiste voorzieningen/begeleiders. Hij focust zich op jongeren die de grens overgaan. Zijn rol is toezicht, bemiddeling tussen jongeren, ouders en de buurt, handhaving en het gedwongen kader. Hij opereert hierin in nauw overleg met de politie maar met een andere rol en verantwoordelijkheid.

Aan tafel!

In het tweede deel van het bezoek spraken de gasten aan verschillende tafels met verschillende professionals van Buurtplein BV en met volwassenen en jongeren, die gebruik maken van Buurtplein BV. Dat leverde verschillende interessante gezichtspunten op: we noemen hier verschillende inzichten en aandachtspunten:

- **MIJNSCHOOL** is een interessant schoolconcept van het Graafschapcollege. Jongeren die moeite hebben met regulier onderwijs, qua leerstijlen, leerdiscipline en persoonlijke omstandigheden zijn hier welkom. De leerlingen bepalen meer hun eigen leerstijl en zijn minder gebonden aan de strakke regels van het onderwijs. Daarvoor is er veel minder uitval en meer gemotiveerde leerlingen. Dat bleek ook uit de gesprekken. MIJNSCHOOL houdt bijvoorbeeld meer rekening met jonge tienermoeders. Zij kunnen hun kindje meenemen naar school. Zo kunnen zij onderwijs en opvang beter combineren en medescholieren leren hun kindje en hun achtergrond beter kennen. Er zitten zo'n 250 leerlingen op deze school. De school onderzoekt ook de mogelijkheden om binnen het schoolconcept dagbesteding toe te passen, terwijl dit niet valt onder de onderwijswetgeving.

- **De Buurtcoaches** vertelden aan deze tafel hoe een buurtcoach via individuele coaching mensen kunnen helpen, vooral door maatjes te zijn, praktisch elkaar te helpen en te ondersteunen, via appjes en regelmatig contact. En dan langzaam loslaten, als dat mogelijk is. Een goed voorbeeld was de Marokkaanse Noenja, die na een scheiding in de problemen kwam qua huisvesting en opvoeding van haar dochtertje. Door de buurtcoach is zij weer op weg geholpen met huisvesting, vrijwilligers werk en het zoeken naar een opleiding.

- **Jongeren** Andere buurtcoaches richten zich meer op jongeren. De aanleiding was buurtoverlast, maar door intensief straatcontact groeide dit uit tot een goed contact met de jongeren. Zij kennen hem en hij kent hen. Hij ontmoet ze op straat maar ook bij Jimmy's van buurtplein BV. De samenwerking met de wijkagent is goed. Zij gaan een convenant opstellen met de burgemeester over samenwerking tussen politie en jongerenwerk. De jongerenwerker merkt wel dat de wil er wel is bij de wijkagent, maar dat ze als gevolg van de reorganisatie bij de politie, vaak andere taken moeten verrichten buiten de wijk, bijvoorbeeld meer betrokken worden bij noodoproepen buiten de wijk, waardoor zij minder tijd hebben voor de contacten.

- **Specialist en generalist:** De buurtcoach had in eerste instantie wel wat moeite met werken met andere generalisten in het wijkteam, maar merkte dat zijn specialisme ook gewaardeerd wordt, en net zoals hij het specialisme van de anderen ook meer is gaan waarderen. Ook bij het buurtplein worden kwaliteitsmedewerkers ingezet en dat levert ook een sterke kwaliteitsverbetering op. Er is meer tijd voor reflectie en ontwikkeling van nieuwe kwaliteitsstandaarden. De buurtcoaches merken

wel dat de samenwerking met de Veilig Thuis organisaties nog niet optimaal zijn. De VT Hebben weinig tot geen tijd voor de minder ernstige gevallen, waardoor zij geen huisbezoeken doen. En er ontstaan daar wachtlijsten.' 'Zo kun je minder preventief werken als het gaat om huiselijk geweld, en dat is een gemiste kans' 'aldus de buurtcoach.

Tot slot: Marijke Vos dankte alle aanwezigen voor hun inspirerende verhalen en voorbeelden van hoe sociaal werk in Doetinchem wordt uitgevoerd, volgens nieuwe inzichten en methoden en met veel gemotiveerde medewerkers en vrijwilligers.

Edwin Luttk, juli 2016

Lees ook het [artikel in de Gelderlander](#) over dit werkbezoek.